

2 LIMITA FUNKCIE

Definícia. Nech $f : A \rightarrow R$, a nech x_0 je hromadný bod množiny A . Hovoríme, že funkcia f má v bode x_0 limitu $L \in R^*$, ak:

$$\forall O_\varepsilon(L) \exists O_\delta^\circ(x_0), \text{ také, že } x \in O_\delta^\circ(x_0) \Rightarrow f(x) \in O_\varepsilon(L).$$

Značíme $L = \lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$.

Veta (o výpočte). Nech $f : A \rightarrow R$, $g : A \rightarrow R$ a nech existujú vlastné limity

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L_1, \quad \lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = L_2.$$

Potom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) + g(x) = L_1 + L_2,$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \cdot g(x) = L_1 \cdot L_2,$$

$$\text{ak naviac } L_2 \neq 0, \text{ tak } \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{L_1}{L_2}.$$

Veta (o zúžení). Nech $f : A \rightarrow R$, $g : A_1 \rightarrow R$ pričom $A_1 \subset A$ a nech x_0 je hromadný bod A_1 . Nech existuje limita $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L$.

Potom aj $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = L$.

Vypočítajte limitu

1. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - x}{x^2 + 3}$.
2. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x+6)}{(2x-4)(4x+3)}$.
3. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - x - 6}{x^2 - 4x + 3}$.
4. $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{x} - 2}{\sqrt{x-3} - 1}$.
5. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x+2} - \sqrt{3+2x}}{\sqrt{x+3} - \sqrt{5+3x}}$.
6. $\lim_{x \rightarrow 8} \frac{\sqrt[3]{x} - 2}{x - 8}$.   Návod: Použite vzorec $a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$

Pri zúžení na množinu $A_- = A \cap (-\infty, x_0)$ hovoríme o limite zľava v bode x_0 . Značíme $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$.

Pri zúžení na množinu $A_+ = A \cap (x_0, \infty)$ hovoríme o limite sprava v bode x_0 . Značíme $L = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$.

Vypočítajte jednostrannú limitu

7. $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x}{x-1}$
8. $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x}{x-1}$
9. $\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{1}{\sqrt{(x-2)}}$

10. $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{1}{\sqrt{(x-2)}}$
 11. $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - x - 6}{x^2 - 4x + 3}$
 12. $\lim_{x \rightarrow 0^-} e^{\frac{1}{x}}$
 13. $\lim_{x \rightarrow 0^+} e^{\frac{1}{x}}$
 14. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+3}{x^2-1}$

Veta (o dvoch policajtoch). *Nech $f : A \rightarrow R$, $g : A \rightarrow R$, $h : A \rightarrow R$, pričom $f(x) \leq g(x) \leq h(x)$. Nech existujú limity $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} h(x) = L$.*

Potom aj $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = L$.

Veta (o vynulovaní ohraničenej). *Nech $f : A \rightarrow R$, $g : A \rightarrow R$. Nech existuje limita $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0$, a nech je funkcia $g(x)$ ohraničená.*

Potom $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \cdot g(x) = 0$.

Použitím vzťahu $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$, vypočítajte limitu

15. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{5x}$
 16. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} 2x}{3x}$
 17. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{\sqrt{x+1} - 1}$
 18. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(x^2 - 1)}{x - 1}$
 19. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1}{x^2}$

Výsledky

1. $\frac{1}{2}$ 2. $\frac{4}{11}$ 3. $\frac{5}{2}$ 4. $\frac{1}{2}$ 5. $\frac{\sqrt{2}}{2}$ 6. $\frac{1}{12}$ 7. $+\infty$
 8. $-\infty$ 9. $+\infty$ 10. neexistuje (2 nie je hromadný bod def. oboru zúženia)
 11. $+\infty$ 12. 0   13. $+\infty$ 14. neexistuje   15. $\frac{3}{5}$ 16. $\frac{2}{3}$ 17. 6
 18. 2   19. $-\frac{1}{2}$